

Editor: Vasile Burlui

Redactor & tehnoredactor: Alexandra Uzier

Design copertă: Diana Morărașu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MUSCALU, IOAN

**Noaptea de Rusalii: (Gulagul românesc din Bărăgan):
mărturii / Ion Muscalu. – Iași: Cartea Românească
Educațional, 2019**

ISBN 978-606-9088-65-4

821.135.1

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași
– 2019

Adresa: Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2, Iași – 700124
www.ecredu.ro

ION MUSCALU

Noaptea de Rusalii

**(Gulagul românesc din Bărăgan)
– mărturii –**

**Cartea Românească
EDUCAȚIONAL**

episcop al Sloboziei și Călărașilor, iar în anul 2003, după renovare, biserica a fost resfințită, primind hramul „Sfânta Treime”.

Meritul revenirii sfântului locaș de rugăciune din ruină la strălucirea maiestoasă de astăzi se datorează maicii starețe, stavrofora Daria Clinciu, ucenica Părintelui Ilie Cleopa de la Sihăstria, înduhovnicită la Mănăstirea Miclăușeni, din județul Iași, ctitorie a vechi familii boierești, Sturdza.

Cu voia Tatălui, cu ajutorul Fiului și cu binecuvântarea Sfintei Treimi, maica stareță a izbutit în 12 ani de muncă istovitoare, cu rugăciune, stăruință și răbdare să însuflețească acest loc binecuvântat de Dumnezeu și să îl transforme, vorba unui pelerin, într-o *Perlă a Bărăganului*, cu viață de obște după rânduiala creștinească a mănăstirilor de maici din Moldova.

Se cuvine să aducem și noi sincere mulțumiri tuturor acelor creștini și oameni de bine care au contribuit la refacerea bisericii și înzestrarea sfintei mănăstiri, adunând nenumărate bogății în ceruri, *unde furii nu le fură, rugina nu le roade și moliile nu le risipesc*.

Soarta celui mai mare sat de deportați de la Olaru, de aproape 700 de familii și cea a satului Libertatea (Brăteanu) este asemănătoare, doar biserica lui Dumnezeu, atotbiruitoare, s-a înălțat deasupra vitregiilor vremurilor, îndemnându-ne să o prețuim, să o respectăm și să o slujim cum se cuvine, iar pe cei care ne-au prigonit și osândit, să-i iertăm și să ne rugăm pentru dânșii.

Cu frățească dragoste,
Ion Muscalu

Motto:

*Platon mi-e prieten,
dar mai prieten mi-e adevărul.*
– Aristotel –
(384-322 î.Hr.)

Anul 1940 a fost o perioadă tragică din istoria statului român și a națiunii române. Prin *Ultimatumul* de la **28 iunie**, Uniunea Sovietică invadează teritoriile României dintre Prut și Nistru, Nordul Bucovinei și Ținutul Herța, Ungaria hortystă răpește la **30 august** Transilvania, iar la **7 septembrie**, Bulgaria ocupă Cadrilaterul, încât, o treime din suprafața țării, cu o populație majoritar românească de peste 7 milioane de locuitori, a ajuns sub stăpânire străină, conaționalii noștri fiind supuși unor atrocități de neimaginat, fără ca regele Carol al II-lea, în nevolnicia lui, să schițeze vreun gest de împotrivire.

Toate realizările de seamă ale poporului român, împlinite sub sceptrul regilor Carol I și Ferdinand, precum și al Reginei Maria, crearea României moderne, câștigarea Independenței, înfăptuirea Marii Uniri de la 1918, și multe altele, s-au pierdut în vara nefastă a anului 1940.

„Oricât de dureroasă era pierderea teritorială, și mai dureroasă era pierderea ținutei morale”, spuneau politicienii vremii. Atitudinea duplicitară și nehotărâtă a lui Carol al II-lea și a *camarilei regale* au împins țara pe marginea prăpastiei. *Dictatura regală* ajunsese la capătul falimentului său politic și moral. România nu a pierdut numai vaste teritorii, dar era pusă în pericol existența sa ca stat și națiune.

Șocul moral al poporului român era uriaș. Legea onoarei naționale cerea românilor să lupte pentru apărarea hotarelor patriei, până la ultima suflare, dar regele s-a dovedit, ca de atâtea ori, laș și șovăielnic, preocupat de păstrarea tronului cu orice chip și nu de apărarea fruntariilor țării și a poporului român.

Un rol nefast în viața particulară și politică a regelui Carol al II-lea l-a avut Duduia, evreica roșcată, „Roaiba”, cum o numeau bucureștenii, Elena Wolf-Lupescu, care l-a captivat pe suveran prin tertipurile ei viclene, satisfăcându-i patimile trupești și influențându-l în deciziile sale regale.

Sub presiunea manifestărilor populației nemulțumite și a Gărzii de Fier, Regele Carol al II-lea a abdicat în favoarea fiului său Mihai și a încredințat conducerea statului generalului Ion Antonescu, mareșalul de mai târziu, care a izbutit să stabilească liniștea în țară și să mobilizeze poporul român la lupta pentru redobândirea teritoriilor pierdute și recăștigarea demnității naționale, folosind deviza: „Nimic pentru tine, totul pentru Țară!”. (Astăzi, valorile morale s-au inversat!).

„Vineri, 6 septembrie 1940, în zorii zilei, generalul Ion Antonescu l-a pus pe Mihăiță să depună jurământul numai în fața sa, a Patriarhului Nicodim și a lui Lupu”, deși acest jurământ nu avea nicio legalitate, deoarece Constituția era suspendată și Parlamentul era dizolvat.

Prin investirea generalului Ion Antonescu cu puteri depline în conducerea statului român, *Dictatura regală* ia sfârșit, iar regele Carol al II-lea, însoțit de amanta Elena Wolf-Lupescu și omul de încredere, fostul mareșal al Palatului, Ernest Urdăreanu, „lăsând în urmă o amintire dureroasă și un val de rușine”, a părăsit România.

Era pentru a patra și ultima oară când regele Carol al II-lea a renunțat la tron. Întâi, acest lucru s-a întâmplat în timpul Primului Război Mondial, când

Prințul moștenitor aflându-se cu regimentul de roșiori pe care îl comanda la Târgu Neamț a dezertat, deghizat în uniformă de ofițer rus și a fugit la Odessa cu Zizi Lambrino, fiica unui general, căsătorindu-se în mare taină. Pentru înaltă trădare legile războiului sunt foarte aspre, Curtea Marțială trebuia să îl trimită în fața plutonului de execuție, dar cine să comande *foc!* Prințul Moștenitor a fost iertat, căsătoria a fost desfăcută prin sentința Tribunalului Ilfov din 1919, (iar viitorul rege Carol al II-lea a fost trimis spre consolare într-o excursie de câteva luni prin statele Europei), dar relația dintre cei doi a continuat și ulterior.

La insistențele Casei Regale, în 1921, Carol s-a căsătorit la Atena cu Prințesa Elena a Greciei și Danemarcei, dar acest mariaj s-a deteriorat în scurt timp prin aventura Prințului Moștenitor cu Elena Lupescu, fiica unui farmacist evreu din Iași. Ca urmare a scandalului creat, în decembrie 1925, Carol al II-lea a renunțat la tron pentru amantă, iar fiul său minor Mihai, care, după decesul Regelui Ferdinand, survenit în vara anului 1927, a devenit rege la vârsta de doar 4 ani, Carol fiind radiat din Casa Regală a României.

După o viață aventuroasă de peste cinci ani, petrecută în compania unor femei prost famate, inclusiv a prostituatelor de la *Crucea de Piatră* din București, în vara anului 1930 Carol a revenit în țară și în urma negocierilor cu Iuliu Maniu (cărui îi promite că va renunța la relația sa cu Elena Lupescu), a fost proclamat din nou rege.

Prima măsură luată de Carol al II-lea, însă, când s-a urcat pe tron, a fost să o exileze pe regina-mamă, Maria, la Balcic și să o aducă la Palat pe Elena Lupescu, care, mai târziu, prin căsătoria din exil cu ex-regele Carol a devenit Prințesa Elena de Hohenzollern.

De tristețe și supărare, Regina Maria și-a dat obștescul sfârșit și a trecut pragul *Tăcerii veșnice* la 18

1 iulie 1938, la Sinaia. Regina Maria a României Mari a avut ca ultimă dorință ca trupul să-i fie înmormântat la mănăstirea Curtea de Argeș, iar inima să-i fie depusă în biserița *Stella Maris* (Steaua Mării) ridicată la reședința Majestății Sale din Balcic.

Majestatea Sa Maria, Regină a României, Prințesă a României, Prințesă de Edinburg și de Saxa Coburg și Gotha, născută Marie Alexandra Victoria, din Casa de Saxa-Coburg și Gotha (n. 29 oct. 1875, Eastwell Park, Kent, Anglia — d. 18 iulie 1938, Sinaia, Regatul României), a fost mare prințesă a Marii Britanii și Irlandei, consoarta regelui Ferdinand și regină a României. A fost fiica ducelui Alfred de Saxa Coburg și Gotha, cel de al doilea fiu al Reginei Victoria a Marii Britanii, mama sa a fost Marea Ducesă Maria Alexandrovna, unica fiică a Țarului Alexandru al II-lea al Rusiei. Drept urmare, Prințesa Maria este nepoata Regelui Edward al VII-lea și verișoara primară a Țarului Nicolae al II-lea și a Regelui George al V-lea. Regina Maria a fost supranumită de popor „Mama răniților”, „Regina-soldat”,

pentru atitudinea ei bravă din timpul Primului Război Mondial, când, alături de doamnele de la curte a lucrat direct pe front în spitale de campanie și a coordonat activitatea unei fundații de caritate.

După pierderea Cadrilaterului, la 7 septembrie 1940, inima reginei a fost adusă lângă castelul Bran, dar treizeci de ani mai târziu, în 1968, comuniștii au spart cu răngile sarcofagul de marmură și au luat caseta de aur, pe care au trecut-o în Tezaurul Istoric al României, iar inima reginei a ajuns într-o cutie de plastic abandonată în subsolul Muzeului Național de Istorie din București.

Între timp, Carol al II-lea va domni sub semnul *camarilei*, grup de influență implicat în acte de

corupție, cel mai faimos fiind *Afacerea Skoda*”, regele preocupându-se de manipularea partidelor politice ale vremii și a unor grupări anti-semite. În ianuarie 1938 și-a ales singur ministrii, iar o lună mai târziu a desființat partidele politice, a suspendat Constituția, a dizolvat Parlamentul și a instaurat *Dictatura Regală*, asigurându-și astfel puterea supremă în stat. Tot în 1938 „a inițiat o reformă administrativă de inspirație fascistă, prin care a împărțit teritoriul României în zece ținuturi” (sic!).

Anarhia, haosul și debandada care puseseră stăpânire pe țară, neînțelegerile, hoția și corupția, arestările politice, condamnările și execuțiile, au slăbit iremediabil unitatea poporului român și au diminuat considerabil capacitatea de apărare în fața celor trei „șacali” de la răsărit, de la miazăzi și miazănoapte de a sfârteca cu cruzime din trupul sfânt al patriei. (Orice asemănare cu realitatea zilelor noastre este pur și simplu întâmplătoare).

Cunoscut mai mult datorită aventurilor sale amoroase decât pentru calitățile sale de conducător al Țării, Carol al II-lea poartă răspunderea morală a cedării fără luptă a unei suprafețe importante din pământul României și *martirizarea* a zeci de mii de suflete din teritoriile ocupate, oameni maltratați, schingiuiți, mutilați, uciși sau îngropați de vii, pentru că purtau doar vina de a fi români.

Prin pactul expansionist Ribbentrop-Molotov din 23 august 1939, Germania nazistă și Uniunea Sovietică își împărțeau în mod imperialist sferile de influență teritorială în Europa Răsăriteană, pentru ca o săptămână mai târziu, la 1 septembrie 1939, să fie declanșat cel de-al Doilea Război Mondial prin atacarea Poloniei de către Germania hitleristă dinspre vest și a Uniunii Sovietice dinspre est, Polonia încetând să mai existe ca stat independent.

Ultimatumul sovietic!

Conform înțelegerii secrete dintre cele două mari puteri, la 26 iunie 1940, Uniunea Sovietică a transmis României un ultimatum înrobitor, prin care se cerea fără echivoc și necondiționat, sub amenințarea războiului, evacuarea până la 28 iunie 1940 a administrației civile și a armatei de pe teritoriul strămoșesc dintre Prut și Nistru, cunoscut sub numele de Basarabia și partea de nord a regiunii Bucovina, fără nicio referire la Ținutul Herța.

Aflată sub presiunile conjugate ruso-germane, venite de la Moscova și de la Berlin, administrația și armata române s-au retras fără luptă, evitând astfel războiul.

În decurs de șase zile (28 iunie-3 iulie 1940) România a cedat Uniunii Sovietice 50 762 km² (inclusiv 6 262 km² în Bucovina cu o populație de 3 776 000 locuitori).

Sfârșitul lunii iunie a anului 1940 a fost răvășit de ploi abundente de vară cu inundații și drumuri desfundate, îngreunând transportul carelor, căruțelor și al camioanelor, al persoanelor civile, trupei și al mijloacelor militare spre graniță, podurile de trecere peste apa devenită în mod samavolnic hotar între cele două maluri românești ale Prutului.

Coloane întregi de militari și civili mășăluiau prin ploaie și vânt, frământând lutul hleios și împingând cu disperare la căruțele împotmolite cu roțile până în butuci în clisa care îi țintuia locului și nu îi lăsa să se depărteze de primejdia bolșevică, aducătoare de chinuri și moarte.

Bande de răufăcători organizate de securiști NKVD, agenți și simpatizanți sovietici, grupuri de etnici evrei și de alte stirpe ostile neamului românesc, atacau formațiile

izolate de militari aflate în marș, îi dezarmau, îi umileau și îi batjocoreau, jefuiau și incendiau casele, bisericile și sediile administrației de stat, tâlhăreau și terorizau civilii (preoți, intelectuali și funcționari) din orașe și sate, dedându-se la bătăi și ucideri, provocându-i pe ofițeri să riposteze, căutând motive de a deschide focul asupra armatei care avea ordin să se retragă fără să tragă un cartuș. Peste 200 de mii de locuitori de toate etniile s-au refugiat în România în cele câteva zile care au urmat datei de 28 iunie. Conform ultimatumului, trei orașe cheie – Chișinău, Cernăuți și Cetatea Albă – trebuiau să fie predate sovieticilor până la ora 14.

Până pe 2 iulie 1940, noua graniță trasată de ruși de-a lungul Prutului a fost închisă, iar podurile ticsite de refugiați cu mașini, cu care și căruțe, cu oameni și animale au fost aruncate în aer. Ceilalți refugiați rămași pe malul stâng al Prutului au fost arestați de NKVD sub învinuirea de trădători de țară, fiind maltratați, omorâți sau deportați în Siberia. Doi ani mai târziu, la Tătarca, lângă Odessa, în gropile comune din apropierea orașului au fost deshumate peste 4 000 de cadavre de români bucovineni și basarabeni, în straiile lor tradiționale, purtând sumane și ițari, ii înflorate, catrințe și bundițe tivite cu blăniță de dihor sau de jder, împușcate în ceafă, de la mică distanță, după metodele criminale folosite de comisarii NKVD-ului sovietic, conduși de groaznicul Lavrentie Brea, subordonat de încredere al lui Stalin.

Comisia de anchetă alcătuită din medici legiști și militari a constatat că cei mai mulți oameni uciși și îngropați la Tătarca au făcut parte din cei arestați și porniți în drumul lor fără întoarcere spre Siberia.

În cutezanța lor juvenilă, elevii Liceului de băieți din Orhei au izbutit să arboreze tricolorul românesc pe sediul NKVD din oraș. Au fost arestați, maltratați

și împușcați în grabă cu doar câteva ceasuri înainte ca Armata Română să intre în oraș, dar din păcate, trupurile tinerilor eroi zăceau calde pe caldarâmul sfântit cu sângele lor.

Învățătorul Gheorghe Cotruță din Tighina era încorporat într-o unitate militară din țară, lăsând acasă soția, tot învățătoare, absolventă a Institutului Pedagogic „Principele Mircea” din Bădeni, un băiețel, Octav, de câteva luni, și pe cei doi părinți bătrâni și neajutorați. Ordinul de evacuare a căzut ca un trăsnet peste capetele bieților creștini. Cu o bocceluță în spate și cu copilul în brațe, femeia a avut norocul să prindă ultimul tren care a părăsit pământul Basarabiei, trecând Prutul dincoace și privind cu groază cum podul a fost aruncat în aer, în urma lor, de bolșevici.

Părinții învățătorului au rămas acasă și de teamă s-au ascuns într-o grămadă de coțeni, așteptând cu înfrigurare să treacă urgia care se apropia cu huruit de tancuri și focuri de mitraliere. Rușii s-au arătat pe ulițe cu zarvă înfricoșătoare, prădând, ucigând și incendiind tot ce întâlneau în cale, trăgând cu mitralierele fără cruțare, în case, în oameni, în animale, răspândind în jur teroare și moarte.

La câteva zile, când vecinii au ieșit din ascunzișurile lor și au început să-i caute pe cei doi bătrâni, i-au găsit fără suflare în gluga de coceni ciuruți de gloanțe.

Și mărturiile despre uciderile și dezastrele săvârșite în Basarabia și Bucovina de „biruitoarea”

Armata Sovietică și acoliții lor, pot fi arătate cu miile și zecile de mii, după cum nu putem trece sub tăcere pătimirile suferite de locuitorii din străvechile sate românești de pe malul drept al Nistrului, din Transnistria, încorporați mai întâi, începând din 1924, în așa-zisa RSS Moldovenească, iar după invazia bolșevicilor de la 2 iulie 1940, au extins denumirea statului sovietic și asupra pământurilor românești dintre Prut și

Nistru, distribuind samavolnic Ucrainei partea de nord a Bucovinei, jumătate din satele de români-moldoveni situate între Nistru și Bug (Transnistria) și Bugeacul din sud, cu județele Cahul, Ismail și Cetatea Albă.

Peste Putna nu se trece!

La 28 iunie 1940, Divizia 7 a generalului Stavrat se retrăgea din nordul țării spre nicăieri, având spatele asigurat de Batalionul 3 comandat de un ofițer indisciplinat mutat în *ariergarda* armatei, maiorul Valeriu Carp. Rușii înaintau în *transă*, pas cu pas, tot mai mult în adâncimea teritoriului nostru, mergând ca la nuntă, cu zarvă și cu veselie, trecând peste linia de demarcație stabilită de ei inițial, depășind Herța, fără împotrivirea cuiva care să ia vreo măsură de stăvilire a inamicului. Ministrul de Război, comandantul Armatei Române și cel al Diviziei erau de negăsit. Toate încercările comandantului de Batalion de a obține aprobarea deschiderii focului asupra rușilor s-au dovedit a fi fără niciun rezultat. La un timp, unul dintre soldați a strigat din răspuțeri peste vuietul oștirii: *se vede Putna lui Ștefan cel Mare!* Un fior de îmbărbătare a străfulgerat inimile oștenilor români. Maiorul Valeriu Carp a strunit frâul calului și a ridicat brațul drept deasupra capului, semn de oprire, și a chemat ofițerii batalionului la ordin. „De aici nu ne mai retragem! *Peste Putna nu se trece!* Mergeți la unitățile voastre și organizați-vă pozițiile de apărare și, dacă rușii mai înaintează vreun pas, *din ordinul meu și pe a mea răspundere, deschideți focul!* a rostit cu glas mare comandantul de batalion, un ordin nemaîntâlnit în istoria armatei române.

Luați prin surprindere, rușii au căzut pe capete, înaintarea inamicului fiind oprită pe linia frontului ordonată de bravul erou al Armatei Române, maiorul Valeriu Carp, care nesocotind porunca Regelui Carol

al II-lea, dată oștirii de a se retrage din calea rușilor fără luptă, a cîțezat să înfrunte dușmanul și să-l oprească pentru totdeauna în apropierea mormîntului Măriei-Sale de la Putna, granița rămînînd pînă astăzi pe așa-zisul *aliniament Valeriu Carp*.

Din păcate, faptele de vitejie ale ostașilor români din acest Batalion sunt trecute pe nedrept sub tăcere, iar eroii adevărați ai neamului românesc sunt considerați criminali de război și în ziua de azi.

Istoria trebuie rescrisă așa cum a fost ea aievea și nu lăsată să fie tălmăcită de alții după propriile interese și după bunul lor plac.

Rușii, ocupînd sectorul înalt de pe malul stîng al râului Siret, pe linia frontului dintre satele Berezlozi de la Sirețel și Blăgești de lângă Pașcani, au declanșat un atac puternic, susținut intens de artilerie.

Batalionul 3 angajat în luptă alături de celelalte unități militare românești a opus o rezistență eroică, dar superioritatea numerică și dotarea tehnică a inamicului era copleșitoare. Maiorul Valeriu Carp a căzut în acea bătălie pe câmpul de onoare, înfruntînd cu bărbăție și curaj Armata Roșie cotropitoare.

După lupte crîncene, rușii au reușit să rupă frontul, dar ploile abundente îi împiedicau să înainteze în urmărirea oștirii române. Atunci, comandamentul sovietic stabilit în incinta Mănăstirii Sîngeap, ctitorită în anul 1399 de fratele mai mare al lui Alexandru cel Bun, Iuga-Vodă, aflată pe cea mai înaltă poziție din zonă, a ordonat dinamitarea sfîntului locaș de rugăciune, punînd soldații să care molozul cu foile de cort pe drumurile desfundate de ape.

Masacrul de la Fântâna Albă

La 19 noiembrie 1940, un număr de 40 familii (105 persoane) din Suceveni au încercat noaptea să treacă granița pe la Fântâna Albă. Surprinși de patrurile de grăniceri ruși, a avut loc o confruntare în care au fost

uciși trei oameni, 2 au fost răniți și capturați de sovietici. Restul grupului (inclusiv 5 răniți) a reușit să ajungă la Rădăuți. Drept represalii, rușii au ordonat arestarea și deportarea în Siberia a rudelor celor 105 persoane.

Peste 100 de persoane din Ostrița, Mahala și Horecea au reușit să treacă frontiera, fapt ce a dat încredere unui alt grup de 500 de persoane să treacă în România. Oamenii au fost însă surprinși și atacați cu rafale de mitraliere din mai multe direcții. Au fost uciși foarte mulți săteni și doar 57 dintre ei au izbutit să se refugieze peste graniță, 44 au fost arestați, 12 dintre ei au fost condamnați la moarte, iar ceilalți la muncă forțată. Rudele au fost considerate trădători de țară, arestate și deportate în Siberia.

Cei care încercau să fugă în pădurea din apropiere erau vânați de grăniceri călare, măcelăriți, îngropați în gropi comune, duși noaptea cu mașinile și îngropați în cimitirul evreiesc din Hliboca (Adâncata), mărturisirea Vasile Mănescu, copil fiind, care se întorcea de la școală și a rămas îngrozit de cele întîmplate.

La începutul anului 1941, NKVD a lansat zvonuri potrivit cărora sovieticii ar fi permis trecerea graniței în România. La 1 aprilie 1941, un grup mare de oameni din mai multe sate de pe valea Siretului (Carapciu, Cupca, Dimca-Trestiana, Suceveni, Iordănești, Pătrăuții de Jos, Pătrăuții de Sus, Oprișeni ș.a., purtând tricolar și steag alb de pace, odăjdii bisericesti și cruci de cetină au pornit pașnic spre graniță. În poiana Varnița, la circa 3 km de graniță, grănicerii ruși i-au somat să se oprească. Ignorînd somația, românii bucovineni și-au continuat marșul. Grănicerii au tras în plin cu mitralierele, secerîndu-i. Supraviețuitorii au fost urmăriți de cavaleriști și spintecați cu sabia.

După masacru răniții au fost legați de cozile cailor și târați pînă la gropile comune săpate dinainte, unde au fost îngropați, unii fiind încă în viață: bătrâni, femei, copii.